

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Irena Lipowicz

Warszawa, 24. I. 2014

III.7060.119.2014.AJ

**Pan
Władysław Kosiniak-Kamysz
Minister Pracy
i Polityki Społecznej**

Szanowny Panie Ministrze,

Do Rzecznika Praw Obywatelskich wpływają skargi kwestionujące przyjętą przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wykładnię przepisu art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013, poz. 1440 ze zm.) dopuszczającego możliwość ustalenia wysokości emerytury na nowych zasadach dla ubezpieczonych urodzonych przed 1 stycznia 1949 r.

Zgodnie z art. 55 ustawy emerytalnej ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53.

Z napływających skarg wynika, że organ rentowy możliwość skorzystania z ustalenia wysokości emerytury na podstawie tego przepisu dopuszcza jedynie w stosunku osób, które spełniając warunki dotyczące wieku i stażu pracy, kontynuują ubezpieczenie emerytalne i rentowe po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego i z wnioskiem o emeryturę wystąpią po raz pierwszy po dniu 31 grudnia 2008 r.

Tymczasem Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 4 lipca 2013 r., II UZP 4/12 uznał, że ubezpieczony urodzony przed dniem 31 grudnia 1948 r., który po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego kontynuował ubezpieczenie i wystąpił o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008 r., ma prawo do jej wyliczenia na podstawie art. 26 w związku z art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych niezależnie od tego czy wcześniej złożył wniosek o emeryturę w niższym wieku emerytalnym lub o emeryturę wcześniejszą.

Sąd Najwyższy stwierdził, że „(...)treść art. 21 ust. 2 ustawy emerytalnej, uzasadnia twierdzenie, że na emeryturę można przechodzić kilka razy. W sytuacji zatem gdy dopuszczalne

jest kilkakrotne przechodzenie na emeryturę, byłoby niezbędne zaznaczenie w art. 55 ustawy o emeryturach i rentach, że wyliczenie emerytury w powszechnym wieku emerytalnym możliwe byłoby tylko wówczas gdyby był to pierwszy wniosek o emeryturę (nabycie statusu emeryta). Takiego zastrzeżenia nie można jednak z treści tego przepisu wywnioskować (...). Przepis art. 55 tej ustawy, umożliwiając ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 r. wyliczenie emerytury w wieku powszechnym według jej art. 26 „zrównuje” w pewnym sensie sytuacje tych osób (urodzonych przed 1 stycznia 1949 r.) z sytuacją osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r., które (jeśli nabyły prawo do emerytury w niższym wieku emerytalnym albo do tzw. emerytury wcześniejszej) mogą, osiągając powszechny wiek emerytalny złożyć wniosek o ustalenie prawa do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym wyliczanej według art. 24 ustawy emerytalnej(...)

Działając na podstawie art. 13 ust 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) uprzejmie proszę o zajęcie stanowiska w przedstawionej sprawie.

Z poważaniem

Renata J. J.